

KÚRIA

Bfv. II. 1236/2012/8. szám

A Kúria Budapesten, a 2013. április 25. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A közlekedés biztonsága elleni büntett miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Veszprémi Városi Bíróság 4.B.1978/2009/45. számú ítéletét, illetőleg a Veszprémi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2.Bf.348/2011/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálat során felmerült 4210,- (négyezer-kettőszáztíz) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I. A Veszprémi Városi Bíróság a 2011. március 9. napján kihirdetett 4.B.1978/2009/45. számú ítéletében a terheltet bűnösnek mondta ki közlekedés biztonsága elleni büntettben [Btk. 184. § (1) bekezdés]. Ezért őt 2 évre próbára bocsátotta és a felmerült bűnügyi költségből 21.840,- forint megfizetésére kötelezte.

Az ügyész által a terhelt terhére, büntetés kiszabása végett, a terhelt által pedig felmentésért bejelentett fellebbezés folytán másodfokon eljáró Veszprémi Törvényszék a 2012. március 13. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott 2.Bf.348/2011/4. számú

ítéletével a városi bíróság ítéletét megváltoztatta annyiban, hogy a terheltet próbára bocsátás helyett megrovásban részesítette és a terhére megállapított bünygyi költség összegét 196.245,- forintra felemelte; egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által helyesbített, pontosított és kiegészített tényállás szerint a terhelt 1982. évben megvásárolta az 1197 m² területű ingatlan fele részét.

A vásárlás évében a Városi Tanács VB Műszaki Osztálya az 1982. május 5. napján kelt levelében arról tájékoztatta a terheltet, hogy az építésügyről szóló 1964. évi III. törvény értelmében az ingatlanból 198 m² területrészt - a terhelt általi megvásárlás előtt - igénybevételekre került. E terület-részre a törvény 18. §-ának (1) bekezdése értelmében kártalanítás nem jár.

A fenti igénybevétele az ingatlan-nyilvántartásba feltüntetésre nem került, térképészeti munkarészek nem készültek és az igénybevételekről határozat nem született.

A birtokháborítás megszüntetése iránt a terhelt által indított perben a Tatabányai Városi Bíróság a 2002. január 10. napján kelt - és a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság Pf.20.407/2002/4. számú ítélete folytán 2002. május 17. napján jogerőre emelkedett - 10.P.21.023/2001/15. számú ítéletével arra kötelezte Város Polgármesteri Hivatalát, hogy a vitás ingatlanrészt bocsássa a terhelt és tulajdonostársa birtokába. A birtokba adásra 90 napos határidőt biztosított.

E jogerős bírósági határozat alapján a terhelt a 198 m² területű ingatlanrészt 2004. július 9. napján 15.20 órakor a bírósági végrehajtótól birtokba vette.

A birtokbavétel időpontjában a közforgalom elől el nem zárt terület volt. A kihelyezett közlekedési jelzőtáblák szerint egyirányú forgalmi rend érvényesült 40 km/h sebességhorlátozással. Mindezt - ugyancsak az utca torkolatánál - „Tehergépkocsival behajtani tilos” és „kivéve célforgalom” kiegészítő táblák egészítették ki.

2005. július 9. napján - a birtokbavételt követően egy évvel - a terhelt a tulajdonában és birtokában lévő 198 m² területen elhelyezett egy 5,4 colos szerkezeti acélból készült 2 m magas csövet, melynek talpát lapos acélból 3 furattal az aszfalthoz rögzítette és a rögzítést a tartóoszlop aljára hegesztett lapos acéllal és egy mosdó konzol segítségével csavarkötéssel erősítette meg.

A terhelt ezen 2 m magas csőhöz hegesztéssel rögzített egy 1,65 m x

1,25 m szerkezeti acélból készült téglalap alakú, szerkezeti acélból készült rácsozattal ellátott testet, mely a rúd körül mozgatható volt. Az ily módon elkészített és az úttesthez rögzített műtárgy - a terhelt szóhasználatára szerint - „nyitott kapu” a tartóoszloppal együtt kb. 40-45 kg volt.

A 2 m magas oszlopon 1,2 m magasságban a terhelt egy piros prizmat, valamint egy rongydarabot helyezett el. Az ily módon kihelyezett műtárgy az egyirányú utca aszfaltozott úttorkolatát mintegy 20-25 %-kal szűkítette le.

A terhelt a fenti cselekményével a tulajdonában és birtokában lévő területről a gépjárműforgalmat kizárta. A műtárgy kihelyezésével a közlekedés biztonságát veszélyeztette, mert az a méreténél és tömegénél fogva is alkalmas volt sérülés okozására. A rögzítése nem volt megfelelő, így akár egy nagyobb szél is eldönthette volna. A terhelt azzal a mulasztásával is veszélyeztette a közlekedés biztonságát, hogy az általa előidézett veszélyre (a kihelyezett műtárgyra, amely az aszfaltozott útburkolat szélességét mintegy 20-25 %-kal csökkentette) nem hívta fel az arra közlekedők figyelmét megfelelő jelzések kihelyezésével. A megfelelő jelzések minimálisan a következők lettek volna: piros, fehér haránt csíkozású fényvisszaverő jelzés, éjszaka sárga színű villogófény, és a műtárgy kikerülésének irányát jelző tábla. A terhelt által kihelyezett prizma és rongy-darab nem felelt meg annak a célnak, hogy az akadályra, az annak biztonságos kikerüléséhez szükséges távolságból felhívja az arra közlekedők figyelmét.

A terhelt által kihelyezett műtárgyat 2005. július 9. napján 16,40 óra körüli időben a járőrözést folytató rendőrijárőr észlelte és azután Police feliratú kék, másnap pedig az Önkormányzat sárga terelőszalaggal jelölte meg.

A műtárgy kihelyezését követően a terhelt és a Város Önkormányzata között megállapodás jött létre a terhelt tulajdonában álló és birtokába tartozó 198 m² terület pénzügyi sorsának rendezésére, így ezt követően a terhelt az általa létesített műtárgyat 2005. július 29. napján este 20.00 óra körüli időben elbontotta.

II. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) és c) pontja alapján. Abban részletezte ingatlana 198 m²-es terület részére vonatkozó jogvitáit, a területre érintő jogerős ítélet és az ahhoz kapcsolódó végrehajtási eljárás álláspontja szerinti következményeit. Az állami visszaéléssel, nem tevészel szembeni alkotmányos önhatalmi jogára hivatkozással kétségbe vonta cselekménye jogellenességét és társadalomra veszélyességét. Emellett a törvényes vád hiányára is hivatkozott. Álláspontja szerint az ügyében benyújtott vádirat oly mértékben volt pontatlan

és téves, amely folytán már törvényes vádnak nem lett volna tekinthető. Összességében bűncselekmény hiányában történő felmentését kérte.

A Legfőbb Ügyészség a BF.2481/2012. számú átiratában a terhelt felülvizsgálati indítványát részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta. A legfőbb ügyészi álláspont szerint az indítvány abban a részében törvényben kizárt, melyben a tényállás megalapozatlanságával, a bizonyítékok mikénti mérlegelésével kapcsolatos, míg a társadalomra veszélyesség megállapításával, illetve a veszélyhelyzet kialakulásával összefüggő részében alaptalan.

Az ügyészi átiratban kifejtett álláspont szerint a terhelt közlekedési útvonalként funkcionáló területen sérülés okozására alkalmas akadályt létesített. Azt nem rögzítette megfelelően és nem látta el megfelelő jelzésekkel, így az akadály a közúti közlekedés biztonságát veszélyeztette.

A terhelt terhére megállapított cselekmény társadalomra veszélyességének a megítélése szempontjából a tulajdon és birtokviszonyoknak nincs jelentősége. A terhelt bűnösségének megállapítása és cselekményének minősítése, miként az alkalmazott intézkedés is összhangban áll az anyagi jogszabályokkal. A Legfőbb Ügyészség ezért a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatok hatályában fenntartását indítványozta.

A Kúria a Be. 420. §-ának (1) bekezdése és a 424. §-ának (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott, amelyen a terhelt védője a terhelt indítványához mindenben csatlakozva a terhelt felmentését kérte.

A legfőbb ügyész képviselője felszólalásában az átiratukban foglaltakat változatlanul fenntartotta. Hangsúlyozta, hogy a terhelt közlekedési útvonalon akadály létesítésével veszélyhelyzetet hozott létre, és az általa alkalmazott jelzések elégtelenségére figyelemmel ez a helyzet a közlekedés résztvevőire tényleges veszélyt jelentett. Mindezek alapján a jogerős határozat hatályában fenntartását indítványozta.

A terhelt felszólalásában fenntartotta mindazt, amit egyrészről az eljárás során másrészről a felülvizsgálati indítványában és az ahhoz csatlakozó irataiban előadott. Hangsúlyozta, hogy a hatóságok vele szemben törvénytelenül jártak el. Nem közlekedési útvonalon hajtotta végre a terhére rótt cselekményt. A saját tulajdonát és birtokát védte, ezért a felmentését kérte.

III. A Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot az abban rögzített tényállás alapul vétele mellett egyrészt a felülvizsgálati indítványban megjelölt - a Be. 416. § (1) bekezdésének a) és c) pontjában meghatározott - okból, valamint a Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontjában írt - egyéb - eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében hivatalból [Be. 423. § (4) és (5) bekezdés] bírálta felül.

Ennek során a terhelt felülvizsgálati indítványát alaptalannak, a legfőbb ügyész indítványát alaposnak találta.

1.

A Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontja alapján felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a bíróság határozatának meghozatalára a 373. § (1) bekezdésének I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor.

A Be. 373. § (1) bekezdésének I./c) pontja szerint a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét és az eljárást megszünteti, ha az elsőfokú bíróság törvényes vád hiányában járt el. Erre a felülvizsgálati okra, a törvényes vád hiányára hivatkozott a terhelt, amikor azt állította, hogy a sorozatos törvénysértéseket elkövető akkori önkormányzati vezetőket a vádhatóság kreált és hamis törvénytelen vádemeléssel védte meg. A vád szerinti 965/1982. számú határozat nem létezik, az ügyészség bizonyítékot koholt a vádiratban.

A Kúria a felülvizsgálati indítványt a törvényes vád hiányát sérelmező részében nem találta alaposnak.

A bíróság eljárásának alapja a törvényes vád. A Be. 2. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a bíróság az ítélezés során törvényes vád alapján jár el. A Be. 2. §-ának (2) bekezdése értelmében akkor törvényes a vád, ha a vádemelésre jogosult a bírósághoz intézett indítványában meghatározott személy pontosan körülírt, büntető törvénybe ütköző cselekménye miatt a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezi. Következésképpen a törvényes vád követelménye az ügyész által benyújtott vádirat alapján vizsgálendő.

A törvényes vád alaki feltétele, hogy a bírósági eljárás lefolytatását vádlói jogosultsággal rendelkező személy kezdeményezze. A vádemelés joga általában (a magánvádló és a pótmagánvádló fellépésének kivételével) az ügyészt, mint közvádlót illeti meg [Be. 28. § (1) bek.]. Az ügyész által emelt vád esetén az alaki legitimáció körében kizárólag azt kell vizsgálni - a Be. 30. §-ában foglaltaknak megfelelően -, hogy a vádemelés a vád szerinti bűncselekmény miatt a vádiratot benyújtó ügyész hatáskörébe és illetékességébe tartozik-e. Az alapul fekvő ügyben ez történt. Megállapította továbbá a Kúria, hogy a Tatabányai Városi Ügyészség Közl.2863/2005. számú vádirata a törvényes vád tartalmi követelményeinek is eleget tett. *Az a körülmény pedig, ha az alapügyben hamis vagy hamisított bizonyítékot használtak fel, illetve ha az alapügyben az ügyészség vagy a nyomozó hatóság tagja a kötelességét a büntető törvénybe ütköző módon megszegte, a Be. 408. §-a (1) bekezdésének c) és d) pontja alapján perújítás alapjául szolgálhat. A terhelt által hivatkozott körülmények tehát a vád törvényességének fogalomkörén kívül esnek.*

2.

A Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint a bíróság jogerős

ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor. Erre hivatkozott a terhelt, amikor azt állította, hogy ő bűncselekményt nem követett el, bűnösségének a megállapítására jogszabálysértő, ezért a felmentését kérte.

A terhelt indítványa e körben is alaptalan.

A Kúria a felülvizsgálat eredményeként azt állapította meg, hogy az alapul fekvő ügyben a büntetőeljárás jelentős mértékben elhúzódott. A Legfelsőbb Bíróság korábbi hatályon kívül helyező végzése folytán az ügyben az első- és másodfokú eljárást is meg kellett ismételni. Még a megismételt eljárásban született első- és másodfokú ítélet is kitér olyan mozzanatokra, amelyeknek a terhelt büntetőjogi felelőssége szempontjából nincs jelentősége. Az elsőfokú bíróság jogi indokolásának továbbra is voltak aggályos pontjai, melyeket azonban a megismételt eljárásban másodfokon eljárt Veszprémi Törvényszék is észlelte. E másodfokú bíróság a tényállás és a jogi indokolás megfelelő korrekciójával érdemben helyes döntést hozott és az maradéktalanul meg is indokolta.

A másodfokú ítélet második oldalának utolsó bekezdésében, majd innen folytatólagosan a negyedik oldal közepéig a másodfokú bíróság mellőzte az első fokú ítélet tényállásából az első fokú ítélet negyedik oldalának hatodik és hetedik bekezdését, majd az azt követő bekezdést helyesbítve rögzítette a terhelt cselekményének jogi megítélését eldöntő mozzanatokat. Mindezeket követően a megállapított tényeket a Btk. 184. §-ának (1) bekezdésében meghatározott bűncselekmény szempontjából teljes körűen értékelte. Kifogástalan jogi indokolással alátámasztva hozta meg döntését. A Kúria a másodfokú ítélet harmadik oldalának közepétől a negyedik oldalának közepéig terjedő jogi indokolással maradéktalanul egyetért és erre figyelemmel is döntött úgy, hogy a terhelt felülvizsgálati indítványa alaptalan.

A másodfokú bíróság jogi indokolása kiegészítésre nem szorul, az ott leírtak megismétlése önmagában szükségtelen.

Kizárólag a terhelt által a másodfokú határozat kézhezvételét követően is fenntartott és felülvizsgálati indítványában is megismételt álláspontjára, az annak indokaiként kifejtettekre figyelemmel tarja szükségesnek a Kúria külön is kiemelni és összefoglalóan rögzíteni a következőket:

2.1.

Annak megítélésénél, hogy a terhelt cselekménye bűncselekménynek minősül-e, az érintett terület tulajdon- és birtokviszonyainak nincs jelentősége. A Btk. 184. §-a a közlekedés résztvevőinek biztonságát védi és e védelem szempontjából a tulajdon- és birtokviszonyok közömbösek.

2.2.

Ugyanígy nincs jelentősége a tulajdoni- és birtokhelyzetnek abból a szempontból sem, hogy az adott terület „közlekedési útvonal”-nak minősül-e az adott bűncselekmény szempontjából. Helyesen rögzítette e körben a másodfokú bíróság, hogy közlekedési útvonalnak tekintendő minden olyan terület, amely közlekedés számára szolgál és arra igénybe vehető.

2.3.

Kizárólag azért rója fel a jogerős ítélet a közlekedési útvonalon elhelyezett tárgy megfelelő megjelölésének hiányát, mivel a terhelt annak elhelyezésével a közúti közlekedés résztvevőit

veszélyeztette. E veszély elhárításának módja lehetett volna a megfelelő megjelölés.

A Kúria mindezekre figyelemmel a terhelt felülvizsgálati indítványát valamennyi részletében alaptalannak találta. S miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. §-ának (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat - a Be. 426. §-a alapján - hatályában fenntartotta.

A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. §-a (4) bekezdésének a b) pontja zárja ki.

A Be. 418. §-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. §-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival, azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Sándor s.k. előadó bíró, Dr. Katona Sándor s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

*bírószági ügyintéző
NYM*